

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara

Méhész mester

Mesterképzési programja

A mesterképzési program a szakképzésért felelős miniszter által közzétett mesterképesítés képzési és kimeneti követelményi alapján készült.

A mesterképzési programban nem szabályozott kérdésekben a szakképzésért felelős miniszter által közzétett mindenkor hatályos mesterképesítés képzési és kimeneti követelménye, valamint a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara Mesterképzési és Mestervizsga Eljárásrendjében foglaltak az irányadóak.

Hatályos: 2021.

1. A mesterképesítés adatai

Mesterképesítés megnevezése: Méhész mester

Az ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet

A mesterképzés szakmai követelményeinek időtartama: 190 óra

2. A mesterképzésre való felvétel feltételei

Mesterképzésre az vehető fel, aki rendelkezik a Méhész mesterszakma képzés és kimeneti követelményiben előírt szakmai előképzettséggel és a mestervizsga időpontjáig igazolni tudja a mestervizsgára történő jelentkezéshez előírt szakmai gyakorlatot. A szakmai gyakorlat igazolása a szakmai végzettség megszerzésének időpontjától kell számítani.

3. A mesterképzésben való részvétel feltételei

A részvétel követésének módja	A résztvevő által aláírt jelenléti ív.
Maximális csoportlétszám	20 fő
A mesterképzés elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltétele	A mesterképzés összes óraszámának legalább 80%-án való aktív részvétel.
Megengedett hiányzás mértéke	A mesterképzés összes óraszámának maximum 20%-a, az egy-egy tananyagegységre előírt összes óraszám legfeljebb 60 %-a.

4. A mesterképzés célja

A mesterképzés célja a mesterképesítés képzési és kimeneti követelményének a 2. pontjában meghatározott tevékenységekre és munkaterület ellátására, valamint a mestervizsgára történő eredményes felkészítés.

A mesterképzés célja a képzésen részt vevő jelölt számára egy olyan magasabb szintű szakmai elismertséget biztosító Mester cím megszerzése, amely biztosítja a tudatos szakmai tevékenység legmagasabb szakmai szintű végzését a mindenkorli jogszabályi előírások alapján. A mesterképzés során a jelölt kompetenciáit olyan magas szintre emelje, hogy képes legyen önálló vállalkozás indítására, gazdaságos működtetésre, munkatársai, tanulói oktatására, önmaga szakmai továbbképzésére is.

A mester cím megszerzésével ne csak a szakmai felkészültségével tudásával, hanem magatartásával is emelkedjen ki a szakma képviselői közül.

5. A mesterképzés célcsoportja:

A 2. pontban meghatározott feltételekkel rendelkező Méhész mesterszakmát elsajátítani kívánó személyek.

6. A mesterképzés során megszerezhető kompetenciák

6.1 A mesterképesítéssel ellátható legjellemzőbb tevékenység vagy a munkaterület leírása

A Méhész mester – szakmai elméleti és gyakorlati tudása alapján, valamint az ügyviteli, jogi, pénzügyi és pedagógiai ismeretek birtokában – önállóan képes méhészet alapítására, üzemeltetésére, vezetésére. Tevékenységét a munka- és környezetvédelmi szabályok betartásával és a hatósági előírások érvényesítése mellett végzi. Feladatköréhez tartozik a dolgozók és a méhészetet tanulók munkájának emberi és szakmai vezetése, irányítása is.

6.2 Szakmai követelmények:

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- méhészetet létesíteni, a méhcsaládokat szakszerűen kezelni,
- megkülönböztetni és jellemezni a nyugati mézelő méh négy legismertebb alfaját
- felismeri a mézelő méhek három kasztját, a méhek viselkedéséből következtetni a tevékenységükre,
- elvégezni a méhcsalád kötelezően előírt méhegészségügyi vizsgálatát, laboratóriumi vizsgálathoz való mintagyűjtését,
- felismerni a méhek betegségeit, szakszerűen védekezni ellenük,
- különféle méhészeti termékeket termelni, feldolgozni és értékesíteni,
- felismerni a méhek számára hasznos méhlegelő növényeket,
- a méztermelés, a családfejlesztés és a megporzás érdekében méhcsaládjait vándoroltatni,
- méhlegelő javítási terv készítésére,
- felismerni károkat és eljárni a növényvédelmi kárfelmérésben,
- a jogszabályok betartásával üzemeltetni méhészetét,
- munkatevékenységét a hatájos munkavédelmi-, biztonságtechnikai-, munka és tűzvédelmi hatályos jogszabályok szerint végezni,
- a tanulók oktatása során alkalmazni a megszerzett pedagógiai módszertani ismereteit,
- vállalkozás létrehozására, működtetésére,
- piackutatáson alapulóan megtervezni, elindítani vállalkozását,
- pénzügyi tervezésre, hitel és pályázati források biztosítása útján működtetni vállalkozását,
- anyagbeszerzési, készletezési és értékesítési tevékenységet folytatni,
- a méhészeti termelés tervezését, szervezését elvégezni,
- mezőgazdasági támogatásokat igényelni, a termelést megfelelően adminisztrálni,
- méhészeti technológiai feladatokat ellátó személyek, irányítását végezni

7. A mesterképzésbe való bekapcsolódás feltételei

7.1. Szakmai előképzettség, szakmai gyakorlat :

A szakma/szakképesítés/szakképzettség		
Megnevezése	azonosító száma	elvárt szakmai gyakorlati idő (év)
Méhész	22 2 6139 06 20 02	5 év
Méhész	31 6203 06	5 év
Méhész	31 621 06	5 év
Méhész	31 621 05	5 év
Méhész	32 621 02	5 év

7.2. Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

7.3. Egyéb feltételek:

A szakmai gyakorlat részidőkből is összeállhat, de az utolsó időszak nem lehet hat hónapnál rövidebb, és a vizsgára jelentkezés időpontjában az utolsó igazolt szakmai gyakorlat nem lehet egy évnél régebbi.

A gyakorlati időbe nem számítható be a GYED, GYES, illetve a tartalékos katonai, valamint polgári szolgálat ideje.

Az előírt szakmai gyakorlatot a mestervizsgát szervező Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Megyei Igazgatósága a bemutatott, jelentkezéshez csatolt dokumentumok alapján fogadja el.

8. Tervezett képzési idő

A mesterképzés óraszám: 190 óra

8.1. A mesterképzés tananyagegységei és óraszámjai

Ssz.	Tananyagegység megnevezése	Tananyagegység összes óraszám	Elméleti órák szám	Gyakorlati órák száma
8.1.1.	Méhbiológia és méhegészségügy	36	30	6
8.1.2.	A méhészet története, méhészeti technológia, méhanyanevelés	60	35	25
8.1.3.	A méhlegelő és a méhes megporzás	16	14	2
8.1.4.	Méhészeti jogi ismeretek	8	8	0
8.2.	Pedagógiai módszertani ismeretek	40	30	10
8.3.	Vállalkozásvezetési ismeretek	30	20	10
	Összesen:	190	137	53

A mesterképzés tananyagegységei

8.1.1. Méhbiológia és méhegészségügy tananyagegység

Célja: A mester szélesítse a méhbiológiai és méhegészségügyi ismereteinek tárházát, képes legyen a méhbetegségek és kártevők felismerésére, az ellenük való hatékony védekezésre. Ezeket az ismereteit el tudja magyarázni beosztottjainak, tanulóinak.

Óraszám: 36 óra

Tanulási eredmények, amelyek kialakításához a tananyagegység érdemben hozzájárul			
Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Megkülönbözteti és jellemezni tudja a nyugati mézelő méh négy legismertebb alfaját.	Ismeri a méhek törzsfjlődését, a rendszertani helyét, a méhfajokat.	Nyitott az új, vagy a számára ismeretlen méhfajok megismerésére.	Hatósági engedély nélkül nem kísérletezik idegen méhfajokkal.
Felismeri a mézelő méhek három kasztját, megtalálja a munkáméhek között a méhanyát. Meg tudja különböztetni a fedett fiasítást a fedett méztől. Viselkedésük megfigyeléséből következtetni tud a méhek tevékenységére.	Ismeri a méhek testfelépítését, élettanát, a méhcsalád egyedeit, fiasítását, a méhcsalád, mint életközösség felépítését, munkamegosztását és közös feladatait.	Érdeklődik az új méhviselkedéstani kutatási eredmények iránt.	Számára ismeretlen jelenséggel találkozáva tanácsot kér társaitól, szakértőtől.
Elvégzi a méhcsalád kötelezően előírt méhegészségügyi vizsgálatát.	Ismeri az egészséges méhegyed, fiasítás és méhcsalád képét.	Az egészségügyi vizsgálatok közben törekszik a higiénikus munkavégzésre.	A méhcsaládok vizsgálatát önállóan végzi.
Mintát gyűjt a betegsége gyanús méhekből, a fiasításból, méhhullákból, kaptártörmelékéből és azokat laboratóriumi vizsgálatra küldi.	Tisztában van a méhegészségügy sajátosságaival, a mintaküldés szabályaival.	Mintavétel közben pontos, precíz.	A mintavételnél együttműködik a bizottsággal, munkáját részben önállóan végzi.
Felismeri a méhek baktériumok, gombák, okozta betegségeit.	Ismeri a baktériumok és gombák által okozott méhbetegségek kórfejlődését és tüneteit.	A betegség észlelésekor, jelentésekor szabály követően jár el.	A betegségek felszámolásánál együttműködő az állategészségügyi hatósággal.
Felismeri a méhek mikrosporídiumok, véglények, vírusok okozta betegségeit.	Ismeri a mikrosporídiumok, véglények, vírusok okozta méhbetegségek kórfejlődését és tüneteit.	Figyelemmel kíséri az új méhészeti gyógyszerek, bejuttató eszközök és módszerek bevezetését. Szívesen bekapcsolódik új kísérletekbe.	A betegségek elleni védekezést önállóan végzi.
Elvégzi az atkaszám	Ismeri az atka	Az atka elleni	Az évjáratok közötti

becslését, megválasztja az atkaölőszert, megtervezi az éves atkavédekezés módját és idejét elvégzi az atkairtást.	biológiáját, kártételét, az ellene való védekezésre vonatkozó előírásokat.	védekezés során szem előtt tartja a munka-, egészség- és környezetvédelmi előírásokat.	eltérések figyelembevételével, társaival konzultálva, önállóan választja ki és tervezi meg az atka elleni védekezés hatóanyagát, módját és idejét.
---	--	--	--

A tananyagegység tanulási eredményének elérését biztosító tanítási-tanulási folyamat

A tananyagegység tematikai egységei	A tematikai egység tartalmi elemei	A tematikai egység javasolt elméleti óraszám	A tematikai egység javasolt gyakorlati óraszám	A tematikai egység megvalósítása során alkalmazott módszerek, munkaformák
A méh fajok és a mézelő alfajai	Az <i>A. m.</i> rendszertani besorolása. Az <i>Apis</i> nembe tartozó fajok, a négy legismertebb <i>A. m.</i> faj ismertetése	2	-	előadás, prezentáció, magyarázat, bemutató táblák, képek, videók
A mézelő méh testfelépítése, élettana	A testtájak részei, szervrendszerei, mirigyei, immunrendszer	4	-	előadás, magyarázat bemutató táblák, képek, videók
A méhcsalád mint életközösség	A méhcsalád egyedei, fiasítása, életközösségi feladatok	4	2	előadás, bemutató táblák, képek, videók, tanméses, gyakorlati bemutató
A méhegészségügy sajátosságai	Egészségi állapotot befolyásoló tényezők, a laboratóriumi mintakülés szabályai	2	-	előadás, bemutató táblák, képek, videók
Méhbetegségek	A méh vírus-, baktérium-, véglények-, mikrosporídiumok-, gombák-, atkák okozta betegségei	14	3	előadás, bemutató táblák, képek, videók, tanméses, gyakorlati bemutató
Méhkártevők	Rovar, pók, gerinces méhkártevők	4	1	előadás, bemutató táblák, képek, videók, tanméses, gyakorlati bemutató

A tananyagegység folyamat közbeni elvárt tanulási eredményének mérésére vonatkozó javaslatok	Rendszeres szóbeli értékelés, írásbeli számonkérés tananyag egységenként két alkalommal, szummatív értékelés a tananyagegység feldolgozása végén. Az értékelés „megfelelt”, valamint „nem felelt meg” minősítésű lehet.
A tananyagegység feldolgozásához ajánlott irodalmak, webhelyek	Ruff J. (2007) : A méhészmester könyve Ludányi I.-Csaba Gy. (2020) : Méhész leszek I. Ludányi I. (2001) : A méhek fiasításos betegségei (Videó)
A tananyagegység megvalósításához kapcsolódó egyéb speciális feltételek	Különböző típusú atkaölő készülékek
A tananyagegység megvalósításának személyi feltételei	Agrármérnök, vagy állatorvos, vagy biológus egyetemi végzettség, és minimum 10 év szakmai gyakorlat.
A tananyagegység kontaktórától eltérő munkaforma alkalmazása esetén a képzés óraszámába beszámítható óraszám	Elméleti órák 20 %, 6 óra, gyakorlati órák 0 %-a

8.1.2. A méhészet története, méhészeti technológia, méhanyanevelés tananyagegység

Célja: A mester ismerje a méhészet fejlődésének történetét, a méhészeti termékek termelésének fogásait, a méhanyanevelés fortélyait, bizonyítsa, hogy elméleti tudását a gyakorlatban is magas szinten el tudja végezni, a tanulóknak be tudja mutatni.

Óraszám: 60 óra

Tanulási eredmények, amelyek kialakításához a tananyagegység érdemben hozzájárul			
Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
A sokféle kaptártípus és keretméret közül kiválasztja a magyar viszonyok között a számára legmegfelelőbbet.	Tisztában van a modern méhészet kialakulásának folyamatával, a kaptártípusok fejlődésével, ismeri a magyar méhészet történetét.	Érdeklődik a méhészet története iránt. Figyelemmel kíséri az erre vonatkozó szakirodalmat.	Önállóan képes a régi kaptártípusok, keretméretek és módszerek kritikus értékelésére.
Méhészetet létesít, szakszerűen használja a védőfelszerelést, a méhek megfékezésének eszközeit.	Ismeri a méhészet létesítésének, a méhcsaládok kezelésének szabályait.	Fegyelmezetten, szabály követően végzi a méhek elhelyezését, méhészeti balesetekben a mentést.	Felelősséget vállal az általa, vagy a méhei által okozott kárért.
Elvégzi a méhcsaládok kezelését, eltervezi és végrehajtja a	Behatóan ismeri a tartás- és termelés technológiát	Hajlandó az új szakmai módszerek megtanulásra.	A méhcsaládok körüli munkákat önállóan végzi.

méhcsaládok bővítését, élelemmel való ellátását.	eszközeit.	Törekszik az optimális erősségű méhcsaládok kialakítására.	
A méhcsaládokat szükség szerint kiegyenlíti, erősíti, megcsapolja. Épített, rajzást gátol.	Ismeri a méhcsaládok tartástechnológiai elemeit.	Nyitott az új méhészeti eszközök megismerésére, figyelemmel kíséri azok fejlesztését és kipróbálja azokat.	Munkájáért felelősséget vállal, a méhészeti eszközöket önállóan használja.
Megnyitja a méztereket, vándoroltatja a méheket, megállapítja a méz érettségét, elveszi a mézes kereteket, hazaszállítja, lefedelezi, kipörgeti a mézet, kezeli a mézes fedelezést, letisztítja és szakszerűen tárolja a hordós mézet.	Ismeri a méhek vándoroltatásának szabályait. Ismeri a méz szállítására, kipörgetésére, tisztítására, tárolására vonatkozó előírásokat.	Fegyelmezetten, szabály követően végzi a méhek vándoroltatását, telepítését.	Az évjáratok közötti eltérések figyelembevételével önállóan tervezi meg a méhcsaládok új méhlegelőre történő szállítását. Önállóan határozza meg a méz érettségét, elvehetőségét.
Lépesmézet, méhmérget, propoliszt, viaszt, méhpempőt, virágport termel, feldolgoz és tárol.	Ismeri a különböző méhészeti termékek termelési, feldolgozási és tárolási módjait.	A méhészeti termékek termelésénél törekszik a precíz, higiénikus munkavégzésre. Elutasítja a termék minőség rontását.	A piac igényei alapján önállóan választja ki, hogy milyen méhészeti terméket állítson elő.
Méhcsaládokat szaporít, méhanyákat nevel, pároztat és felhasznál.	Ismeri a méhek nemesítésének lehetőségeit, a méhanyanevelés, a pároztatás és az anyásítási módszereket.	A méhcsaládok szaporítását az évszak függvényében körültekintően végzi.	A méhcsaládok szaporítását, nevelését önállóan végzi.

A tananyagegység tanulási eredményének elérését biztosító tanítási-tanulási folyamat

A tananyagegység tematikai egységei	A tematikai egység tartalmi elemei	A tematikai egység javasolt elméleti óraszám	A tematikai egység javasolt gyakorlati óraszám	A tematikai egység megvalósítása során alkalmazott módszerek, munkaformák
A méhészet története	Ősi méhészkedés, A modern	4	-	előadás, magyarázat bemutató táblák, képek

	méhészet kialakulása, a magyar méhészet története			
Méhészeti eszközök és módszerek	A tartástechnológia eszközei, a méhcsaládok kezelése, méhészet létesítése	6	6	előadás, bemutató táblák, képek, videók, tanmehes, gyakorlati bemutató
A méhcsaládok tartástechnológiája	Beteleltetés, tavaszi fejlesztés, a hordások utáni családkezelés	6	5	előadás, bemutató táblák, képek, videók, tanmehes, gyakorlati bemutató
Méhészeti termékek termelés technológiája	Méz-, viasz-, lépeshéz-, propolisz-, virágpör-, méhméreg termelés, a méhcsaládok szaporítása	11	9	előadás, bemutató táblák, képek, videók, tanmehes, gyakorlati bemutató
Méhanyanevelés, pempőtermelés	Egyszerű és tervszerű anyanevelés, anyásítási módok, a méhek tenyésztése, méhpempő termelés	8	5	előadás, bemutató táblák, képek, videók, tanmehes, gyakorlati bemutató

A tananyagegység folyamat közbeni elvárt tanulási eredményének mérésére vonatkozó javaslatok	Rendszeres szóbeli értékelés, írásbeli számonkérés tananyag egységenként két alkalommal, szummatív értékelés a tananyagegység feldolgozása végén. Az értékelés „megfelelt”, valamint „nem felelt meg” minősítésű lehet.
A tananyagegység feldolgozásához ajánlott irodalmak, webhelyek	Ruff J. (2007) : A méhészmester könyve Faluba Z. (1987) : A méhanya nevelése Ludányi I.-Csaba Gy. (2020) : Méhész leszek I. Ludányi I.-Baranyi A. (2020) : Méhész leszek II. Ludányi I. (2000) : A méhészet története, technológiája(Videó), Ludányi I. (2001) : Méhanyanevelés (Videó) Méhészeti Gyűjtemény, Gödöllő

A tananyagegység megvalósításához kapcsolódó egyéb speciális feltételek	Speciális méhészeti eszközök és gépek
A tananyagegység megvalósításának személyi feltételei	Agrármérnök, vagy állatorvos, vagy biológus egyetemi végzettség, és minimum 10 év szakmai gyakorlat.
A tananyagegység kontaktórától eltérő munkaforma alkalmazása esetén a képzés óraszámába beszámítható óraszám	Elméleti órák 20 %, 7 óra, gyakorlati órák 0 %-a.

8.1.3. A méhlegelő és a méhes megporzás tananyagegység

Célja: A mester képes legyen a magyar méhlegelő növényeinek felismerésére, azok méhészeti hasznosság szempontjából való értékelésére. Ismerje a méhes megporzás jelentőségét. Ezeket az ismereteit át tudja adni beosztottjainak, tanulóinak.

Óraszám: 16 óra

Tanulási eredmények, amelyek kialakításához a tananyagegység érdemben hozzájárul			
Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Megkülönbözteti a méhlegelő méhek számára értékes és értéktelen növényeit. Kiválasztja a vándoroltatásra alkalmas növényállományt. Meghatározza a méhek telepítésének optimális távolságát.	Ismeri a méhlegelő fogalmát, a virágok felépítését, a méhek számára értéktelen, vagy mérgező növényeket. Ismeri a méhes megporzás jelentőségét, az egyes növények méhes megporzását.	Figyelemmel kíséri a nektártermelésre ható külső és belső tényezőket, az éghajlatváltozás következményeit, az új növényfajták bevezetését, azok méhészeti értékét.	A vándoroltatásra alkalmas növényállományt társaival konzultálva, vagy önállóan választja ki.
Felismeri a méhlegelő nektár és virágpor termelő növényeit. Megkülönbözteti a fagykárt szenvedett fákat és cserjéket az éptől. A virágbimbó fejlettsége alapján meghatározza a méhek telepítésének az idejét.	Ismeri és jellemezni tudja az erdei és díszfák, cserjék, a termesztett gyümölcsök, fák és cserjék, a vadon élő lágyszárú növények és félcserjék, valamint a szántóföldi lágyszárú növények és félcserjék legfontosabb méhlegelő növényeit. Tisztában van az akác fagyérzékenységgel.	Az akác rügpattanását követően folyamatosan figyelemmel kíséri a hőmérsékleti minimum értékeket, a virágbimbók fejlődési ütemét. Az erről szerzett hiteles információit társaival megosztja.	Önállóan felismeri a fagykár jellemzőit, erről társait értesíti.
Vándorlási tervet készít. Megszervezi a	Ismeri a bérporzásra vonatkozó előírásokat,	A bérporzás időszaka alatt együttműködő a	Az évjáratok közötti eltérések

méhek bérporzásra való szállítását.	a méhek telepítésének optimális módját.	terület tulajdonosával.	figyelembevételével társaival konzultálva önállóan választja ki és tervezi meg a méhek növényállományra való telepítését.
Gondoskodik a méhcsaládok fejlesztését szolgáló virágporos méhlegelőre történő vándoroltatásáról.	Ismeri a vándoroltatásra vonatkozó előírásokat, a családfejlődést elősegítő méhlegelő növényeit.	Fegyelmezetten, szabály követően végzi a méhek növényállományra való telepítését.	Felelősséget vállal a méhek szabályos szállításáért, az általuk okozott kárért.

A tananyagegység tanulási eredményének elérését biztosító tanítási-tanulási folyamat

A tananyagegység tematikai egységei	A tematikai egység tartalmi elemei	A tematikai egység javasolt elméleti óraszám	A tematikai egység javasolt gyakorlati óraszám	A tematikai egység megvalósítása során alkalmazott módszerek, munkaformák
A méhlegelő, a méhek által gyűjtött termékek	A méhlegelő fogalma és jellemzése, a virág részei, virágpor, nektár, édesharmat, propolisz	2	-	előadás, magyarázat bemutató táblák, képek, videók
A legfontosabb méhlegelőnövények	Erdei és termesztett fák és cserjék, vadon élő és szántóföldi lágyszárú növények és félcserjék	8	2	előadás, magyarázat bemutató táblák, képek, videók, méhészeti arborétum
Méhlegelő javítás	Vetett méhlegelő, évelő növények telepítése	2	-	előadás, magyarázat bemutató táblák, képek, videók
Méhes megporzás	A méhek szerepe a megporzásban, egyes növények	2	-	előadás, magyarázat bemutató táblák, képek, videók

	megporzása			
--	------------	--	--	--

A tananyagegység folyamat közbeni elvárt tanulási eredményének mérésére vonatkozó javaslatok	Rendszeres szóbeli értékelés, írásbeli számonkérés tananyag egységenként két alkalommal, szummatív értékelés a tananyagegység feldolgozása végén. Az értékelés „megfelelt”, valamint „nem felelt meg” minősítésű lehet.
A tananyagegység feldolgozásához ajánlott irodalmak, webhelyek	Halmágyi L.-Szalay L. (2001) Méhlegelő képekben Halmágyi L.- Keresztesi B.(1991) : A méhlegelő Fritsch O. (2009) : Erdei méhlegelő, Akác Ludányi I.-Baranyi A. (2020) : Méhész leszek II.
A tananyagegység megvalósításához kapcsolódó egyéb speciális feltételek	Méhészeti arborétum látogatási lehetőség
A tananyagegység megvalósításának személyi feltételei	Agrármérnök, vagy biológus, vagy erdőmérnök egyetemi végzettség, és minimum 10 év szakmai gyakorlat.
A tananyagegység kontaktórától eltérő munkaforma alkalmazása esetén a képzés óraszámába beszámítható óraszám	Elméleti órák 20 %, 3 óra, gyakorlati órák 0 %-a.

8.1.4. Méhészeti jogi ismeretek tananyagegység

Célja: A méhészettel kapcsolatos jogszabályok részletes megismerése. Ezeket az ismereteit el tudja magyarázni munkatársainak, tanulóinak, valamint példa értékűen betartja, és beosztottjaival és tanulóival is betartatja.

Óraszám: 8 óra

Tanulási eredmények, amelyek kialakításához a tananyagegység érdemben hozzájárul			
Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
<p>Elintézi a méhek letelepítésével kapcsolatos engedélyek beszerzését.</p> <p>Szabályszerűen helyezi el a méhek jelenlétére figyelmeztető táblát, valamint az elérhetőségét.</p> <p>Az önkormányzatoknál a határidők betartásával be- és kijelenti a méhek letelepítését és</p>	<p>Tisztában van a jogi alapismeretekkel.</p> <p>Behatóan ismeri a méhanyanevelés, a közlekedés, a mézforgalmazás méhészeket érintő tételes jogszabályait.</p>	<p>Figyelemmel kíséri a méhészetet érintő jogi szabályozás változását.</p> <p>Fegyelmezetten, szabály követően végzi a méhek növényállományra való telepítését, annak bejelentését.</p>	<p>Munkáját legtöbbször önállóan végzi, de igénybe veszi mások segítségét is.</p> <p>Társaival konzultálva választja ki és tervezi meg a méhek növényállományra való telepítését.</p> <p>A terület tulajdonosával egyeztetve választ vándorhelyet.</p>

elszállítását. Eleget tesz a méhcsaládok tartásának február végi bejelentésének.			
Végrehajtja az őszi, és a vándorlás előtti méhegészségügyi vizsgálatot. A betegség gyanúját jelenti, a zárlati intézkedéseket betartja. A növényvédelmi károkat haladéktalanul jelenti, a kárfelmérésben részt vesz.	Ismeri a méhtartás, az állategészségügy, a növényvédelmi előírásait.	Munkája során szem előtt tartja a jogszabályok betartását.	Önállóan hajtja végre a zárlati intézkedéseket, szakszerűen, felelősséget vállalva hajtja végre a fertőtlenítést.
Munkatevékenységét a munkavédelmi-, biztonságtechnikai-, tűz- és környezetvédelmi, hatályos jogszabályi előírások szerint végzi. Kezeli az ezekhez előírt dokumentumokat.	Átfogóan ismeri a munkavédelmi-, biztonságtechnikai-, tűz- és környezetvédelmi, hatályos jogszabályi előírásokat.	Tudatosan választja ki a megfelelő védőfelszereléseket, szem előtt tartva a biztonsági előírásokat. Rendszeresen nyomon követi a munkavégzéshez kapcsolódó jogszabályokat, előírásokat.	Felelősséget vállal a munkavédelmi és a munkabiztonsági előírások betartásáért, irányítja és ellenőrzi azok betartását

A tananyagegység tanulási eredményének elérését biztosító tanítási-tanulási folyamat

A tananyagegység tematikai egységei	A tematikai egység tartalmi elemei	A tematikai egység javasolt elméleti óraszám	A tematikai egység javasolt gyakorlati óraszám	A tematikai egység megvalósítása során alkalmazott módszerek, munkaformák
Jogi alapismeretek	A jog fogalma, a jogrendszer tagozódása, jogszabályok ismérvei, bíróságok, polgári peres eljárások	2	-	előadás, magyarázat
A méhészetet	A méhtartás, a	6	-	előadás, magyarázat

érintő tételes jogszabályok	méhészet állategészségügyi vonatkozásai, növényvédelem, méhanyanevelés, közlekedés, mézforgalmazás			
-----------------------------	--	--	--	--

A tananyagegység folyamat közbeni elvárt tanulási eredményének mérésére vonatkozó javaslatok	Rendszeres szóbeli értékelés, írásbeli számonkérés tananyag egységenként két alkalommal, szummatív értékelés a tananyagegység feldolgozása végén. Az értékelés „megfelelt”, valamint „nem felelt meg” minősítésű lehet.
A tananyagegység feldolgozásához ajánlott irodalmak, webhelyek	Ludányi I.-Baranyi A. (2020) : Méhész leszek II.
A tananyagegység megvalósításához kapcsolódó egyéb speciális feltételek	-
A tananyagegység megvalósításának személyi feltételei	Jogász, vagy agrármérnök, vagy állatorvos vagy erdőmérnök egyetemi végzettség, és minimum 10 év szakmai gyakorlat.
A tananyagegység kontaktórától eltérő munkaforma alkalmazása esetén a képzés óraszámába beszámítható óraszám	Elméleti órák 20 %, 2 óra.

8.2. Pedagógiai módszertani ismeretek tananyagegység

Célja: A gyakorlati oktatást végző mesterjelölt szerezzen ismereteket a szakmai oktatás és nevelés pedagógiai aspektusairól, módszereiről, a személyiséget befolyásoló tényezőkről. Ismerje meg a azokat a módszereket, tényezőket, amely a tanulókkal való foglalkozás során mind szakmai mind pedagógiai szempontból elősegíti a tanuló személyiségfejlődését. Legyen képes a szakmai munkájában a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, a képzési célok elérését elősegítő pedagógiai módszerek és eszközök alkalmazására, az elért eredmények reális értékelésére.

Óraszám: 40 óra

8.2.1. A képzés során megszerezhető kompetenciák

A tanulási eredmények, amelyek kialakításához a tananyagegység érdemben hozzájárul				
Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Konstruktív, didaktikai szemléletmódot alakít ki az oktatásban. Elvégzi az oktatás adekvát folyamatát a	Ismeri a főbb didaktikai elveket és módszereket. Oktatói munkája során képes a megfelelő pedagógiai módszerek és	Munkáját a pedagógia eszköztárának alkalmazásával (motiválás, tervezés, szervezés, ellenőrzés, értékelés) végzi.	A pedagógiai módszer-és eszköztár ismeretében felelősséggel választja ki a

	gyakorlati képzés elveinek figyelembevételével.	eszközök kiválasztására és azok helyzethez illő alkalmazására.	Törekszik a módszertani sokszínűsége.	helyzetnek megfelelő tanítási módot.
2.	Oktatói munkája során alkalmazza a nevelési-oktatási folyamatokban megtanult nevelési módszereket, eljárásokat.	Ismeri a szervezeti kultúra megtervezésének folyamatát, meghatározza az ehhez szükséges szervezési feladatokat, módszereket.	Munkája során adekvát nevelési attitűdöt képvisel a tanulók optimális fejlődése érdekében, figyelembe veszi a tanulók különbözőségét.	A tanulók pozitív tevékenységét elősegítő nevelési módszerek alkalmazását képviseli, felelősséget vállal, a tanulói megfelelő nevelésért a szakmai oktatás során.
3.	A szervezet hatékony működése érdekében közreműködik a közös értékrendszeren alapuló szervezeti kultúra kialakításában.	Ismeri a szervezeti kultúra megtervezésének folyamatát, meghatározza az ehhez szükséges szervezési feladatokat, módszereket.	A szervezeti kultúra kialakítása során figyelembe veszi a szervezete sajátosságait, szem előtt tartja az erősségeket, gyengeségeket, külső hatásokat és tényezőket.	Ellenőrzi a szervezet hatékony működését, biztosítja a szervezési feladatokhoz szükséges feltételeket, munkájában önálló.
4.	A mester jelölt szignifikánsan alkalmazza a szakmai gyakorlat megtervezésének folyamatáról megtanult ismereteit az oktatói munkájába.	Ismeri a pedagógiai tervezés és szervezés legfontosabb lépéseit, folyamatát, elveit.	Munkája során szem előtt tartja a tervezési folyamat során kijelölt feladatokat, de az oktatási célok elérése érdekében rugalmasan változtatja azokat.	Az oktatási folyamat során döntéseket hoz a tervezett feladatok elvégezhetőségével kapcsolatban. Folyamatos önellenőrzés és önreflexió által változtat a tervezett feladatokon, módszereken vagy eszközökön, ha a helyzet úgy kívánja.
5.	Együttműködik a társintézményekkel (iskola) a tanulók elméleti tanulmányaihoz illeszkedő gyakorlat megszervezése érdekében.	Ismeri a diákok elméleti tudásbázisát, annak felépítését a gyakorlatorientált megszervezése érdekében.	A hatékony gyakorlati tudás átadása vonatkozásában figyelembe veszi a diákok elméleti tudását, annak szintjeit, a feladatokat ennek ismeretében	A társ intézményekkel való együttműködése során irányítja a gyakorlat folyamatának megszervezését, és

			szervezi.	az ahhoz szükséges munkafeltételeket biztosítja.
6.	Gyakorlati helyként együttműködik a diákok iskoláival, szüleivel, egyéb segítőkkel a diák megfelelő tanulmányi előmenetele érdekében.	Beazonosítja a gyakorlati oktatás pozitív kimenetelét akadályozó tényezőket és meghatározza a lehetséges segítő eszközöket, a diákot körbe vevő erőforrások bevonásával.	A diákjai oktatása során szem előtt tartja érdekeit, tanulmányaik sikeres befejezése érdekében figyelembe veszi erősségeiket, gyengeségeiket.	Felelősséget vállal az együttműködésért, annak feltételeit biztosítja.
7.	Ellenőrzési és értékelési kompetenciáján belül alakít ki pozitív, megerősítő értékelést a tanulói tevékenységről.	Ismeri a pedagógiai ellenőrzés és értékelés legfontosabb módjait, eszközeit, és képes alkalmazni ezeket az oktató munkája során.	Törekszik a szummatív mellett a formatív értékelési mód előnyben részesítésére.	A tanulók hatékony ismeretelsajátítása érdekében visszajelzéseivel motiválja és támogatja diákjait a jobb eredmény elérése érdekében.
8.	A mesterjelölt fejleszti az SNI-s vagy pszichés problémával küzdő tanulókat az oktató munkája során.	Felismeri az SNI-s vagy más pszichés problémával küzdő tanulókat, ismeri az egyéni bánásmódból adódó pedagógiai kihívásokat és azok megoldási lehetőségeit.	Elfogadó a tőle gondolkodásban, viselkedésben, mentalitásban különböző emberekkel szemben, az oktató munkája során figyelembe veszi az egyéni bánásmód követelményeit.	Az eltérő viselkedés-és gondolkodásmód elfogadásával végzi oktatói feladatait, egyéni bánásmódot igénylő tanulói fejlődése érdekében minden feltételt biztosít.
9.	Alkalmazza a generációkról megtanult ismereteit az oktató munkája során.	Megérti a generációs különbségeket, azok jellemzőit, és a diákjai beilleszkedésének elősegítése érdekében bemutatja munkatársainak ismereteit a gyakorlat során.	Empatikus a tanulókkal szemben, elfogadja a generációs különbségeket, és megbecsüli a generációs jellemzőkből adódó erőforrásokat.	A generációs ismeretek birtokában önállóan irányítja az oktatói munkát.
10.	Alkalmazza a Z generációról megtanult tudását a tanulói motiválása során.	Ismeri a generációs különbségekből adódó pedagógiai kihívásokat és azok megoldási lehetőségeit, felismeri a megfelelő motivációs módszereket.	Nyitott rá, hogy megértse más generációk sajátosságait, és viselkedési motivációit és lehetőség szerint	A gyakorlati oktató munkája során felelősséget vállal a tanulók hatékony motivációjának biztosítása érdekében.

			figyelembe vegye azokat az oktatói munkája során.	
11.	Képes a másik helyzetének átérése. Empátiás képességét alkalmazza a diákjaival való oktatói munka során.	Felismeri az egyéni, társadalmi, kulturális és generációs különbségeket. Kapcsolataiban alkalmazni tudja a megértés és az együttműködés kommunikációs formáit.	Figyelemmel kíséri a másik ember fizikai és pszichés állapotváltozását. A másik fél aktuális állapota felé nyitott, arra érzékenyen reagál, igyekszik támogatni a megoldás keresésében.	Értő figyelemmel hangolódik rá a másik fél közlésére. A helyzethez alkalmazkodva gyakorolja a másik álláspontjának megértését.
12.	A gyakorlati oktató munkájában együttműködő kommunikációt alkalmaz a szociális interakciók során.	Ismeri az együttműködő kommunikáció alapvető szabályszerűségeit, és képes annak helyzethez illő alkalmazására.	Az együttműködést szem előtt tartva érintkezik kollegáival és tanulóival. Nyitott, pozitív érzelmekkel teli interakciót képvisel.	Társas kapcsolataiban betartja az együttműködő kommunikáció szabályait, korlátozó, agresszív vagy kommunikációs gáttakkal teli kommunikációt kerül.
13.	Képes a nyitott, pozitív, odaforduló, mások szükségleteire reagáló kommunikációra.	Érti és azonosítja a nem megfelelő kommunikációs helyzeteket, kiválasztja az oda illő adekvát kommunikációs stratégiát.	Az oktatói munka során szem előtt tartja mások kommunikációs stílusát, tanulói számára példaértékűen képviseli a nyitott, pozitív kommunikációs stílust.	Gyakorlati oktatóként felelősséget vállal a kommunikációjáért, korrigálja saját vagy mások hibás helyzetfelismerését.
14.	Erőszakmentes és konstruktív konfliktusmegoldásokat alkalmaz a munkatevékenysége során.	Ismeri az erőszakmentes kommunikáció eszköztárát, és ennek segítségével képes a konfliktushelyzetben konstruktív, építő módon reagálni. Felismeri, hogy az adott szituációban milyen típusú konfliktuskezelési	Törekszik a fennálló probléma sokoldalú megközelítésére, a különböző perspektívák megismerésére, és a helyzetnek megfelelő kommunikációs- és viselkedésmód kiválasztására.	A konfliktuskezelés különböző stratégiáinak ismeretében képességeihez mérten a legmegfelelőbb módon kommunikál, és erre ösztönzi tanulóit, kollegáit is.

		stratégiát érdemes alkalmazni, és képességeihez mérten használja is azokat.		
15.	Oktatói munkájában a dokumentációs feladatait, adminisztrációs kötelezettségének megfelelően, pontosan készíti el.	A mesterjelölt ismeri a rá vonatkozó dokumentációs feladatokat, azok elkészítésének időkereteit, meghatározóit.	A gyakorlati oktató szakmai munkája mellett önmagára nézve kötelezőnek tartja az adminisztráció pontos tervezését és vezetését is.	A gyakorlati oktató vezeti a szükséges dokumentációkat, az adminisztrációs feladatok pontos elvégzéséért felelőséget vállal.
16.	A gyakorlatban alkalmazza a tanuló foglalkoztatásának feltételeit érintő jogi alapismereteket, értelmezi a különböző típusú szerződéseket.	Ismeri a duális szakmai képzésben a jogok és kötelezettségek fogalmát, a tanuló foglalkoztatásának feltételeit, a tanulói juttatások mértékét.	Elkötelezett a jogszabályok maradéktalan megismerése és megismertetése iránt.	Felelőséget vállal a duális szakmai képzés során a jogok és kötelezettségek betartására és betartatására.
17.	Vezeti a tanulók foglalkoztatásával kapcsolatos kötelező tanügyi és egyéb dokumentumokat.	Ismeri a duális képzés során alkalmazandó dokumentációk tartalmát, a kitöltésére vonatkozó szabályokat.	Rendszeresen nyomon követi a tanulói jelenlétet, a dokumentációk szabályszerű vezetését.	Felelőséget vállal a dokumentációk vezetéséért, tartalmáért és határidőre történő teljesítéséért.
18.	Napra készen vezeti és adminisztrálja a szakképzési munkaszerződés (kifutó jelleggel tanuló szerződés) folyamatát, szüneteltetését, megszűnését, megszüntetését.	Ismeri és alkalmazza a szakképzési munkaszerződéssel (kifutó jelleggel tanuló szerződéssel) kapcsolatos tartalmi követelményeket és jogszabályi előírásokat.	Rendszeresen nyomon követi a szakképzési munkaszerződés (kifutó jelleggel tanuló szerződés) tartalmi megfeleltetését, felülvizsgálja és aktualizálja az adatokat.	Felelőséget vállal a szakképzési munkaszerződés (kifutó jelleggel tanuló szerződés) gondozásáért.
19.	Konstruktív, didaktikai szemléletmódot alakít ki az oktatásban. Gondoskodik az oktatás adekvát folyamatáról a gyakorlati képzés elveinek figyelembevételével.	Ismeri a főbb didaktikai elveket és módszereket. Oktatói munkája során képes a megfelelő pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztására és azok helyzetéhez illő alkalmazására.	Munkáját a pedagógia eszköztárának alkalmazásával (motiválás, tervezés, szervezés, ellenőrzés, értékelés) végzi. Törekszik a módszertani sokszínűsésre.	A pedagógiai módszer-és eszköztár ismeretében felelőséggel választja ki a helyzetnek megfelelő tanítási módot.

20.	Oktatói munkája során alkalmazza a nevelési-oktatási folyamatokban megtanult nevelési módszereket, eljárásokat.	Ismeri a szervezeti kultúra megtervezésének folyamatát, meghatározza az ehhez szükséges szervezési feladatokat, módszereket.	Munkája során adekvát nevelési attitűdöt képvisel a tanulók optimális fejlődése érdekében.	A tanulók pozitív tevékenységét elősegítő nevelési módszerek alkalmazását képviseli, felelősséget vállal, a tanulói megfelelő nevelésért a szakmai oktatás során.
-----	---	--	--	---

8.2.2. A tananyagegység tanulási eredményének elérését biztosító tanítási-tanulási folyamat

A tananyagegység tematikai egységei	A tematikai egység tartalmi elemei	A tematikai egység javasolt elméleti óraszám	A tematikai egység javasolt gyakorlati óraszám	A tematikai egység megvalósítása során alkalmazott módszerek, munkaformák
Személyiségtípusok jellemzése, befolyásoló tényezők, viselkedési módok jellemzői. Szakmai szocializáció szinterei.	Személyiség típusok jellemzői, Eysenck személyiségfaktorai. A család és a társadalmi csoportok hatása a személyiségfejlődésre. Normális és abnormális viselkedési módok meghatározása, magatartászavarok.	5	-	előadás, magyarázat, megbeszélés, prezentáció
Kommunikáció Generációk közötti kommunikáció.	A kommunikáció fogalma, jellemzői, formái. Generációk közötti eredményes pedagógiai kommunikáció feltételei. Belső és külső kapcsolatrendszerben zajló kommunikáció.	3	3	előadás, magyarázat, megbeszélés, prezentáció kooperatív csoportmunka
Pedagógiai alapfogalmak. Pedagógiai módszerek alkalmazása a nevelő, oktató	Az oktatás és a gyakorlati képzés elvei, formái, folyamata. Az oktatás és képzés munkaformáinak előnyei hátrányai.	3	1	előadás, magyarázat, szemléltetés, prezentáció

<p>folyamatokban.</p>				<p>kooperatív csoportmunka</p>
<p>Érzelmi intelligencia fogalmai, összetevői. Konfliktuskezelés.</p>	<p>Intra- és interperszonális képességek felismerése, kezelése. Konfliktusok kialakulásának felismerése, oldásának lehetőségei, technikái.</p>	4	2	<p>előadás, magyarázat, megbeszélés</p> <p>projekt módszer</p>
<p>Az oktatás és gyakorlati képzés folyamata, munkaformái. Kompetenciák.</p>	<p>A gyakorlati képzés célja, feladatai. A gyakorlati oktatás fő módszerei. Munkatanulás alapjai, eredményességét meghatározó tényezői. A motiválás szerepe a szakmai képzésben. A munkára nevelés módszerei, feltételei. A kompetencia fogalma, általános jellemzői, a kompetenciák típusai. Ellenőrzés, értékelés módjai munkateljesítményének befolyásoló hatása.</p>	5	3	<p>előadás, magyarázat, megbeszélés</p> <p>kooperatív csoportmunka projekt módszer egyéni feladatmegoldás</p>
<p>Sajátos nevelési igényű tanulók a szakképzésben.</p>	<p>SNI fogalom értelmezése, SNI tanulók differenciált oktatásának módszerei.</p>	2	1	<p>előadás, magyarázat, megbeszélés</p>
<p>Kamarai adminisztráció. Duális képzőhely nyilvántartásba vétele, tanulói foglalkoztatás feltételei.</p>	<p>Adminisztráció jelentősége a szakképzésben. Szakképzéssel kapcsolatos dokumentumok értelmezése, alkalmazása a gyakorlati oktatás során. A duális képzőhelyé válás lehetőségei, lépési jogszabályi előírásai. A gyakorlati</p>	8	-	<p>előadás, magyarázat, megbeszélés</p>

	<p>képzőhelyen a tanuló foglalkoztatásának jogszabályi háttere.</p> <p>A szakképzési munkaszerződés (kifutó jelleggel tanuló szerződés), szakképzési előszerződés funkciója, tartalmi kritériumai, adminisztrációja.</p> <p>A tanulói juttatások és dokumentálása.</p>			
--	--	--	--	--

A tananyagegység folyamat közbeni elvárt tanulási eredményének mérésére vonatkozó javaslatok	A tananyagegységen belüli formatív értékelés; a megtanult ismeretek alkalmazásának megfigyelése szóban történő értékelése a gyakorlati feladatok megoldása során, értékelés tekintetében konstruktív visszajelzés a résztvevő számára. A tananyagegység végén átfogó, lezáró értékelés.
A tananyagegység feldolgozásához ajánlott irodalmak, webhelyek	<p>Kárász Péter és Kárász Péterné Jegyzet a mesterképzések pedagógiai ismeretek tananyagához 2019.</p> <p>Dr. Emőkey András-Dr. Gombos Norbert PhD-Dr. Mészáros Aranka-Rakaczkine Dr. Tóth Katalin Kamarai Gyakorlati Oktatói Képzés 2019. -oktatói jegyzet-</p>
A tananyagegység megvalósításához kapcsolódó egyéb speciális feltételek	
A tananyagegység megvalósításának személyi feltételei	Felsőfokú humán területen szerzett felsőfokú végzettség (pedagógiai, szociális, stb diploma) és/vagy tréneri végzettség és 3 éves tréneri gyakorlat
A tananyagegység kontaktórától eltérő munkaforma alkalmazása esetén a képzés óraszámába beszámítható óraszám aránya	30%, 12 óra
Mestervizsga követelmények	<p>A szakképzésért felelős miniszter által közzétett mindenkor hatályos mesterképzés képzési és kimeneti követelmény 5. pontjában meghatározott tárgyi feltételek.</p> <p>A mestervizsga követelményeit a mesterszakma képzési és kimeneti követelmény 7. pontja tartalmazza.</p>

8.3. Vállalkozásvezetési ismeretek tananyagegység

Célja: A mesterjelölt a tevékenysége során naprakész ismereteket szerezzen a kereskedelem elemeiről, a vállalkozások működtetéséhez, vezetéséhez szükséges alapvető jogi, munkaügyi szabályokról. Legyen képes döntést hozni vállalkozásának eredményorientáltsága alapján gazdasági, pénzügyi, adóügyi, társadalombiztosítási kérdésekben. Szerezzen ismereteket egy vállalkozás sikeres

működtetéséhez szükséges marketing, informatikai, logisztikai, ismeretanyagról és az ezekhez a folyamatokhoz kapcsolódó vállalkozói, tervezési, vezetési és dokumentációs feladatok végrehajtásáról. Legyen képes üzleti partnerekkel, üzletfelekkel (beszállítók, kereskedők, vásárlók) kapcsolatot kiépíteni és fenntartani a vállalkozás folyamatos fejlődése érdekében. Figyelmet fordít a hatályos jogszabályoknak megfelelő munkavédelmi, tűzvédelmi, biztonságtechnikai, higiéniai és minőségbiztosítási, környezetvédelmi előírások betartására.

Óraszám: 30 óra

8.3.1. A képzés során megszerezhető kompetenciák

A tanulási eredmények, amelyek kialakításához a tananyagegység érdemben hozzájárul				
Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Vállalkozást indít és működtet, valamint intézi a működéshez szükséges engedélyek beszerzését.	Ismeri a különböző vállalkozási formákat. Döntést tud hozni, hogy melyik vállalkozási forma számára a legmegfelelőbb. Ismeri a vállalkozás alapításának módját, létrehozásának feltételeit és szükség esetén a változásbejegyzésének folyamatát.	Elkötelezett a vállalkozásra és a gazdasági folyamatokra vonatkozó jogszabályok betartása iránt. A hivatalok szakembereivel együttműködik.	A lehetőségek ismeretében döntést hoz a vállalkozás formájával kapcsolatban. A vállalkozását önállóan vagy segítő szakemberekkel együttműködve működteti, irányítja, a szabályos működéséért felelősséget vállal.
2.	Képes a vállalkozása fenntartható működtetésére, folyamatosan alkalmazkodik a jogi és társadalmi környezet elvárásaihoz, ennek függvényében tervezi, ellenőrzi tevékenységét, szükség esetén változtatásokat eszközöl. Tisztában van az alapvető gazdasági alapfogalmakkal, a piac működésével és összefüggéseivel.	Ismeri a jogszabályi környezet, azok változásait. Tisztában van a vállalkozásával szemben támasztott követelményekkel.	Folyamatosan nyomon követi a vállalkozást érintő változásokat. Törekszik arra, hogy naprakészen tájékozódjon a vállalkozását érintő változásokról. Nyitott az új információk befogadására.	Tudja, hogy tevékenysége nemcsak saját, de közvetlen és közvetett környezetének jövőjét is befolyásolja. Érti, hogy a vállalkozási tevékenységével nem rövidtávra kell tervezni, hiszen a vállalkozás hosszútávra szóló anyagi és erkölcsi felelősséget is jelent.

3.	Megfelelő jogi háttér mellett működteti vállalkozását, szerződést köt, ellenőriz, módosít és jognyilatkozatot tesz.	Ismeri a szerződésmegkötésének, módosításának, megszüntetésének alapvető szabályait. Tisztában van a szerződések alapvető formai és tartalmi követelményeivel.	Figyelemmel kíséri a jogszabályi környezet változásait. Felismeri és igénybe veszi jogi szakember segítségét, amennyiben szükség van rá.	Betartja és betartatja a szerződésekből adódó kötelezettségeit. Jogait képes érvényesíteni. Felelősséggel köt szerződéseket.
4.	Képes a vállalkozása munkaerő gazdálkodását megszervezni, tisztában van az alapvető munkajogi ismeretekkel.	Ismeri a munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit, tisztában van a munkáltató és munkavállaló alapvető jogaival és kötelességeivel. Képes szakember segítségével megfelelő munkaszerződést elkészíteni. Tisztában van tájékoztatási kötelességével.	Figyelembe veszi a munkaviszonnyal kapcsolatos jogszabályi változásokat és folyamatosan alkalmazkodik azokhoz.	Betartja és betartatja a munkaszerződésben foglaltakat, a munkaviszonyból adódó jogait képes érvényesíteni.
5.	Képes meghatározni főbb vonalakban a marketing-mix elemeit, menedzseli vállalkozása marketingtevékenységét a többletbevétel elérése érdekében. A marketing-kommunikáció eszközeit ismeri és használja vállalkozása során. Meghatározza a PR és kommunikáció ideális módjait. Döntést hoz, hogy a versenytársakat milyen módon elemzi és az milyen költségekkel jár. Ismeri a közösségi média által kínált marketingeszközöket, és azokat alkalmazza is az eladásösztönzés	Ismeri a marketingmix elemeit, azokat beazonosítja és tudatosan alkalmazza a saját vállalkozása során, ezáltal képes többletbevételt elérni. Ismeri a különböző marketing-kommunikációs eszközöket. Döntést tud hozni, hogy melyik marketing-kommunikációs eszköz számára a legmegfelelőbb és azokat alkalmazni tudja vállalkozásának fejlesztése során. Átlátja a PR- és kommunikációs területeket saját vállalkozása, munkaterülete kapcsán, képes	Törekszik átfogóan szemlélni a vállalkozás marketing-tevékenységét. Nyitott a marketingkommunikációs újításokra, reagál a versenytársak kihívására. Szem előtt tartja a PR és kommunikációs technikákat és módszereket, amelyeket a vállalkozása során alkalmaz.	A lehetőségek ismeretében kreatívan dolgozik együtt a marketing területen dolgozó kollégákkal, külső vállalkozásokkal. Folyamatosan új megoldásokat kezdeményez, következetesen végzi a vállalkozás PR és kommunikációs tevékenységének megfelelő részét. Koordinálja a marketing területen dolgozó kollégái munkáját, a feladatok végrehajtását ellenőrzi.

	során.	megnevezni és beazonosítani az egyes kommunikációs tevékenységeket.		
6.	Részt vesz az éves beszámoló elkészítésében, együttműködik a beszámolót készítő szakemberekkel.	Főbb vonalakban ismeri a vállalkozások éves beszámolóit, főbb egységeit, képes azokat átlátni. Ismeri a bevétel, költség és eredmény, hatékonyság, eredményesség kategóriák tartalmát. Tisztában van a beszámoló elemeivel, határidejével, jogi jelentőségével.	Igényli, hogy a vállalkozását érintő pénzügyi és számviteli adatok bemutassák neki. Kész együttműködni az eredményesség és a hatékonyság fokozása érdekében a vállalkozás vezetőivel, a könyvelővel és a könyvvizsgálóval.	Legjobb tudása szerint, felelősen állítja ki a szakterületéhez tartozó alapvető pénzügyi-számviteli bizonylatokat. Irányítja és koordinálja a megfelelő szervezeti egység, vagy külső könyvelő felé történő adat- és információ szolgáltatást.
7.	Részt vesz és együttműködik a vállalkozás adózási feladatainak ellátásában, számlákat, bizonylatokat állít ki, rendszerez és eljuttatja a megfelelő szervezeti egység, vagy külső könyvelő felé.	Ismeri a vállalkozások főbb adónemeit, azok bevallási gyakoriságát és befizetési kötelezettségeit. Tisztában van a bizonylati renddel.	Komplexitásában átlátja a vállalkozások adórendszerben elfoglalt helyét. Maximálisan törekszik a tisztességes, és jogkövető adózói magatartásra. Belátja és elfogadja a közteherviselés szabályait.	Irányítja és koordinálja a megfelelő szervezeti egység, vagy külső könyvelő felé történő adat- és információszolgáltatást.
8.	Menedzseli vállalkozása finanszírozását, likviditását. Részt vesz a vállalkozások hitelkérelmének összeállításában, banki ügyintézésben együttműködik.	Ismeri a vállalkozások finanszírozási elveit, likviditását, hitelezési lehetőségeit és azok alapvető feltételrendszerét	Kész együttműködni a pénzügyi szakemberekkel, a pénzügyintézetek ügyintézőivel. Kiemelten kezeli a vállalkozások likviditását. Tudatosan törekszik a bevételek és költségek üzleti terv szerinti betartására. Reagál a külső és belső változások likviditást érintő hatásaira, bevételi és kiadási oldalon egyaránt.	Vezetői irányítás mellett hatékonyan együttműködik a bevételek realizálásában, a költségek és ráfordítások hatékony felhasználásban. Önállóan intézi a rábízott banki, hivatali ügyintézéssel járó feladatokat.
9.	Tisztában van az alapvető infokommunikációs	Ismeri a vállalkozások működtetését segítő szoftvereket.	Nyitott az új informatikai programok	Vezetői irányítás mellett hatékonyan működteti

	eszközök használatával, azokat felhasználói szinten alkalmazni képes a gyakorlatban.	Elektronikus levelezést folytat a vállalkozás működtetésének érdekében.	használatára, melyek a vállalkozás működtetését elősegítik.	szakemberek segítségével a vállalkozás informatikai rendszerét.
--	--	---	---	---

8.3.2. A tananyagegység tanulási eredményének elérését biztosító tanítási-tanulási folyamat

A tananyagegység tematikai egységei	A tematikai egység tartalmi elemei	A tematikai egység javasolt elméleti óraszám	A tematikai egység javasolt gyakorlati óraszám	A tematikai egység megvalósítása során alkalmazott módszerek, munkaformák
Jogi alapismeretek	A jog fogalama, funkciói jogrendszer, jogforrás, hatályosság). Jogviszony elemei, alanyai. Szerződéskötések alapvető szabályai, szerződések típusai, elemei.	3	2	előadás, magyarázat, egyéni feladat (egy meghatározott szerződéstípus összeállítása),
Vállalkozási, gazdasági ismeretek	A vállalkozásokkal kapcsolatos alapfogalmak, általános jellemzőik. Gazdasági társaságok meghatározása, alapításának feltételei, megszüntetésének módjai. A vállalat környezete, formái. A piac szereplői, kapcsolatai.	4	-	előadás, magyarázat, megbeszélés, projekt módszer kooperatív csoportmunka (üzleti terv készítése)
Pénzügyi és adózási ismeretek	Adózási alapfogalmak, adófajták, adókötelezettség. A pénz meghatározása, funkciói, pénzforgalom, fizetési módok. Számviteli ismeretek.	3	-	előadás, magyarázat, megbeszélés,
Munkaerőgazdálkodás	A munkaviszony keletkezésének és megszűnésének formái, kötelező tartalmi elemei; alapvető jogszabályi	3	2	előadás, magyarázat, megbeszélés, egyéni feladat (egy

	előírások. A duális képzésben részt vevő tanuló foglalkoztatásának feltételei.			munka szerződés összeállítása),
Marketing ismeretek	A marketing fogalma, szükséglet, igény, kereslet, kínálat, piacpolitika és befolyásolása. Marketingmix elemei (termék, ár, értékesítés, promóció). Marketingkommunikáció jelentősége, formái.	5	5	előadás, magyarázat, megbeszélés, kooperatív csoportmunka (egy termék, szolgáltatás arculatának, reklámjának megtervezése, meghatározott piaci szereplőkhöz),
Ügyviteli alapismeretek	E-kereskedelem jelentősége, informatikai technikai ismeretek, webáruház, közösségi média	2	1	előadás, magyarázat, egyéni feladat (egy meghatározott szerződéstípus összeállítása),

A tananyagegység folyamat közbeni elvárt tanulási eredményének mérésére vonatkozó javaslatok	A tananyagegységen belüli formatív értékelés; a megtanult ismeretek alkalmazásának megfigyelése szóban történő értékelése a gyakorlati feladatok megoldása során, értékelés tekintetében konstruktív visszajelzés a résztvevő számára. A tananyagegység végén átfogó, lezáró értékelés.
A tananyagegység feldolgozásához ajánlott irodalmak, webhelyek	Kiss-Feketéné Bodor Barbara Jegyzet a mesterképzések vállalkozási ismeretek tananyagához 2019.
A tananyagegység megvalósításához kapcsolódó egyéb speciális feltételek	Irányított felkészülés során olyan eredeti vagy nyilvános dokumentum(ok)ról készített másolat bemutatása a képzés során az oktatónak, amely a tananyagegységhez kapcsolódik (pl. leltárívek, bérszámfejtési dokumentumok, jegyzőkönyvek, eredménykimutatás, mérleg, stb.); továbbá informatikai programok bemutatása, amely a tananyagegység részéhez kapcsolódik.
A tananyagegység megvalósításának személyi feltételei	Felsőfokú gazdasági, közgazdasági, jogi területen szerzett felsőfokú végzettség és/vagy adótanácsadói, adószakértői, könyvvizsgálói oklevél

A tananyagegység kontaktórától eltérő munkaforma alkalmazása esetén a képzés óraszámába beszámítható óraszám aránya	50%, 15 óra
Mestervizsga követelmények	A szakképzésért felelős miniszter által közzétett mindenkor hatályos mesterképesítés képzési és kimeneti követelmény 5. pontjában meghatározott tárgyi feltételek. A mesterizsga követelményeit a mesterszakma képzési és kimeneti követelmény 7. pontja tartalmazza.

9. A mesterképzési folyamatba iktatott ellenőrzésének formái:

- Formatív (fejlesztő-formáló) értékelés a tanulás folyamatában, azaz a tanulási hibák és nehézségek feltárására, segítségre irányul. Szóban történő értékelés rendszeresen, írásban történő számokérés és értékelés tananyagegységenként két alkalommal javasolt. Gyakorlati ellenőrzések az adott témakör lezárását követően valósulnak meg.
- Szummatív (lezáró-minősítő) értékelés a tananyagegység feldolgozásának végén - annak lezárásaként - történjen, amely célja, annak megállapítása, hogy a képzésben részt vevő elsajátította-e a tananyagegység követelményeit.
- Az elméleti és gyakorlati feladatok értékelése „megfelelt”, valamint „nem felelt meg” minősítésű lehet, mely tájékoztató jellegű az oktató és a képzésben részvevő számára.

10. A képzési program végrehajtásához szükséges feltételek

10.1. Személyi feltételek:

Elméleti oktatáshoz a képzési tartalomnak megfelelő szakos tanári szakképzettséggel, ennek hiányában a képzési tartalomnak megfelelő felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel vagy felsőfokú végzettséggel és a képzés tanulmányi területének megfelelő szakképesítéssel rendelkező oktató.

Gyakorlati oktatáshoz a képzési tartalomnak megfelelő felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel vagy a képzés tanulmányi területének megfelelő szakképesítéssel és legalább ötéves szakmai gyakorlattal rendelkező oktató.

10.2. Személyi feltételek biztosításának módja

Oktatók foglalkoztatása megbízási szerződéssel vagy munkaszerződéssel, vagy az oktató alkalmazását biztosító más szerződéssel.

11. Tárgyi feltételek:

Eszközjegyzék:

- A mesterjelöltek létszámának megfelelő nagyságú, befogadásra, leültetésre, illetve az elmélet és a gyakorlat megtartására alkalmas zárt, fűthető helység, amelynek megközelítése parkolás időjárási viszonyoktól függetlenül megoldható. Ivóvíz, mosdóhelység, vízöblítéses WC biztosított.
- Méhészeti célra kialakított rendezett zárt telephely, legalább 50 méhcsaládos méhészet.
- A méhcsaládok tartástechnológiai eszközei (védőöltözet, füstölő, kaptárszolga, kerettartó bak, kezelő láda, keretszőgező sablon, keretfűró, elektromos műlépbeolvasztó, kéziszerszámok, gázpörzsölő, méhszöktető, méhlefújó, anyarács, etetők, takarók, egérrács,
- A raj befogásának eszközei (kas, létra, méhlesöprő kefe)

- A méztermeléshez szükséges eszközök és gépek (pörgető helyiség, pörgető, fedelező állvány, fedelező villa, fedelező kés).
- A méz tárolásához és feldolgozásához szükséges eszközök (hordók, a mézkimelegítés eszközei, mézszivattyú, mézszűrő, pihentető tartály, letöltő, hitelesített mérleg.)
- A vándorlás és az anyagmozgatás eszközei (kaptár összefogató heveder, rakományrögzítő spanifer, kaptáremelő berendezések, szállító jármű, palettamozgató, szivattyú).
- A viaszolvasztás eszközei (napviaszolvasztó, gőzös viaszolvasztó, üst, ülepítő edény)
- A virágportermelés eszközei (külső és belső szedők, virágpor szárító szekrény, tároló edények)
- Propoliszgyűjtő rácsok
- A méhanyanevelés, pempőtermelés eszközei (tenyészléc, tenyészkeret, keltető keret, bölcsőmártó, pároztató kaptár, kaptárpároztató, anyásító zárka, rajszállító láda, anyajelölő festék, álcázó tű, pempőkiszedő kanál, pempőtároló tégely).
- Számítógép internetkapcsolattal, projektor, szkennel, fénymásoló, telefon

11.1. Tárgyi feltételek biztosításának módja

A szükséges tárgyi feltételeket a képző intézmény tulajdonjog, használati jog vagy bérleti jogviszony alapján biztosítja.

12. Egyéb speciális feltételek:

12.1. Egyéb speciális feltételek biztosításának módja:

- Gyakorlati vizsgát csak az adott év április 20. és augusztus 31-e között lehet szervezni.
- Gyakorlati vizsga csak ott szervezhető, ahol a KKK 7.3.2. pontban felsorolt tevékenységek elvégezhetőek.

13. A mesterképzés elvégzéséről szóló igazolás kiadásának feltételei:

Tanúsítvány kerül kiállításra a 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 22.§-a szerint.

A tanúsítvány kiadásának feltételei:

- A felnőttképzési szerződésben rögzítettek maradéktalan teljesítése.
- A megengedett mértéket meg nem haladó hiányzás.
- A mesterképzési folyamatba iktatott ellenőrzések sikeres teljesítése.

14. A mestervizsga követelmények

A mestervizsga követelményeit a szakképzésért felelős miniszter által közzétett mindenkor hatályos Méhész mesterképzés képzési és kimeneti követelmény 7. pontja tartalmazza.